

CULTURA POPORULUI

LUMINEAZĂ-TE ȘI VEI FI; VOEȘTE ȘI VEI PUTEA.

C. A. ROSETTI

Director :
GENERAL NICOLAE PETALA

REDACȚIA, B-dul Elisabeta, 36

BUGUREȘTI, 22 MAI 1927

ADMINISTR., B-dul Elisabeta, 36

ANUL VII. Nr. 197 și 198
Apare în fiecare Duminică

PENTRU COLABORATORII NOȘTRI

Luptând cu greutățile unei noi așezări de rosturi, în ce privește redactarea, tipărirea și administrarea sa în București, «Cultura Poporului» își urmează drumul fără abatere. Greutățile întâmpinate sunt mari; cea mai mare — aceea căreia se datoresc neajunsurile de execuție tehnică ale primelor două numere tipărite aici, — este găsirea unei tipografii în care foaia noastră să poată fi tipărită la vreme și în condiții multumitoare pedepin. Poate să pară ciudat, dar, chiar în București, e foarte greu de găsit, în două trei săptămâni, o tipografie convenabilă în totul unei foi culturale: în tipografiile mari, cari fac artă tipografică, lucrul e foarte abundent și foarte scump; în cele cari tipăresc ziare cu tiraj mare, lucrul, pe lângă că e scump, e foarte grăbit și nu-i totdeauna egal ca îngrijire și înfățișare, litera fiind adeseori neegal uzată, iar lucrătorii nepreocupați să dea lucrării desăvârșite; în cele mici e și mai puțin cu puțință să se găsească ceea ce trebuie.

Numărul de fața al gazetei e tipărit la o tipografie de întâia mână, la «Tipografia Curții regale, F. Göbl Fii S. A.» prin folosirea unui exces de bună voință. Proprietarii acestei tipografii ne-au pus la dispoziție, într'un chip mai mult decât avantajos, litera și mașinile, pentru o serie de numere, fiind să contribuie astfel la susținerea unei foi culturale, pe care o apreciază. Ori cât de căldușoare ar fi mulțumițele noastre, ele nu pot fi, în nici un caz, mai prosus de însemnătatea culturală a acestui fapt.

Scopul urmărit de gazeta aceasta rămâne unul și același: contribuția la ridicarea culturală a poporului, prin ceea ce o atare foie poate să dea, bine chibzuit, lămurit și rămâne scris, întru împlinirea scopului pe care și l-a ales.

Problemele culturale ale României de azi sunt numeroase și au, în cuprinsul vremii, o însemnătate de care trebuie să ne dăm seama cu toată seriozitatea. Una dintre slăbiciunile noastre naționale — trebuie să ne mărturisim păcatele, spre a rămâne curați în cugete — e obiceiul de a vorbi mult, închipuindu-ne că prin belșugul de vorbe frumoase și sunătoare, fie rostite, fie scrise, lămurim și deslegăm, pe loc și pentru totdeauna, problemele grele pe a căror deslegare va să se întemeieze viitorul neamului. În vremea asta, nu numai în largul lumii, ci alături de noi, poaore mari și mici își clădesc și întăresc temeliiile existenței și propășirii lor, cu atât mai spornic și mai bine, cu cât muncă lor, mai mult tăcută dar bine și adânc înțeleasă a mai stăruitoare și mereu socotită după prețul roadelor ei. Să ne cercetăm necurmat puterile sufletiești și de muncă, însă în aceeași vreme să muncim fără preget și rodnice.

Luminarea unui popor, buna lui stare morală, buna stare economică și însemnătatea lui ca factor de civilizație se înfăptuiesc și se desăvârșesc nu atât prin vorbe, cât prin fapte plutoitoare.

În acest chip trebuie să primim lucrurile și să căutăm să lucrăm, atunci când gândim la nevoile și problemele noastre culturale. În acest chip înțelegem contribuția «Culturii Poporului» la lămurirea felului și însemnătătii acestor probleme. Și în același chip cerem tuturor colaboratorilor noștri să pună munca lor alături de a îndrumătorilor acestei foi de cultură națională.

Ca îndrumare, până la publicarea unui program amănunțit al acțiunii noastre:

Ne preocupăm și năzuim să lămurim pe înțelesul tuturor, cu prețiosul sprijin al colaboratorilor noștri, mari și mici: problemele de interes istoric, pentru lămurirea tuturor legăturilor pe cari prezentul le are cu trecutul prin tradiții, datini, obiceiuri și descoperirile istorice ce continuă; problemele trebuinței unei cât mai desăvârșite cunoașteri sufletești a poporului nostru, de la regiune la regiune, de la localitate la localitate, în raport cu înfrângerile mediului geografic și ale împrejurărilor istorice; problemele școlii și ale bisericii; problemele educației individuale și sociale; problemele muncii puse de cerințele de neîntreruptă propășire pe tărâmul economiei naționale.

În contribuția literară a colaboratorilor noștri dorim să vedem lămurindu-se sufletul românesc, cu firea și frământările lui.

Pentru cunoașterea pitorescului câmpilor, platourilor și munților noștri și deopotrivă pentru cunoașterea orașelor noastre de seamă, dorim să ne fie date descrierți literare, însoțite de fotografii sau de deseneuri (când e cu puțință).

Informația de interes cultural, social și economic, lămurită și cuprinzătoare în cuvinte puține, rămânând ca însemnătatea ei să se vadă din frumusețea și valoarea faptelor comunicate, va fi cu atât mai multumitoare, cu cât va veni, mai neîntrerupt, din toate părțile țării, și cât mai aducătoare de vești bune.

Învățătorii și proeții (distinși de la țară, aceia care își dau bine seama de marea lor chemare, în vremea aceasta în care trebuie să ne trindim toți la cimentarea temeliiilor viitorului, uniți în cugete și năzuințe, pot face un real bine intereselor mari românești, începând să întocmească — acolo unde nu s'a făcut încă — acest lucru — monografiile ale comunelor lor, în cari vor scoate în relief ceia ce au mai însemnat acele comune în trecut sau azi, pe lângă informația pe care o pot cuprinde asupra rosturilor gospodărești ale localității. E o chestiune asupra însemnătătii căreia vom mai vorbi.

Un alt lucru (în paranteză spus), pe care îl mai pot face acești luminați fruntași ai poporului, este luarea obiceiului de a ține pentru fiecare comună o carte, în care să fie însemnate, la vreme, când se vor petrece, an cu an, de-a lungul anilor, faptele demne de fiind minte, din viața comunei, fapte culturale, fapte sociale și economice și numele oamenilor de seamă, unul-doi-trei căți poate avea în curs de cățuia zeci de ani o comună. Ar fi să fie acele cărți, pentru vremuri viitoare, «Analele comunei».

În doobște, putând să aibă o colaborare permanentă, chibzuită, scrisă cu economie de vorbe — mai ales simplu, fără vorbe sforătoare — și în graiu cât mai curat românesc, interesantă și la vreme «Cultura Poporului» va avea multumirea — și va multumi pe toți cei cari îi prețuiesc rostul — că și-a făcut și-și face datoria în spiritul vremii de azi, în slujbă nepreocupată și curată, pentru binele poporului românesc.

Cu bună voință sinceră, trecerea, de la intenții și vorbe, la fapte, e ușoară.

I. Ș.

P. S. Colaboratorii și prietenii «Culturii Poporului», cari vor să-și întregiască astfel sprijinul ce-l dau, ne pot cere carnete de chitanță, spre a face a-bonamente în localități în care se găsește.

CE M'A ÎNVĂȚAT VIAȚA

de REGINA MARIA a României

„Ce m'a învățat viața?

Iată o foarte grea întrebare, căci privind în urma ta, viața îți apare ca o cale foarte lungă purtând o învățătură pentru fiecare dintre anotimpurile sale. A trebuit să fie învățate una câte una, deosebit; astăzi însă, când am parcurs o jumătate de secol, îmi dau seama, că a fost, o înșiruire întreagă de învățături, și că ele formează un tot logic.

Foarte departe, și aproape de neamocunosc, revăd pe micul „eu” timid și neștiutor, care se pregătea pentru marea călătorie a vieții, cu speranța în suflet și cu un cântec pe buze.

Sunt ispitită să-mi fie milă, de ființa aceea mică și simplă, să-și întind o mână prietenească și să-i spun:

— Nu știai că va fi așa, nici vorbă? Credeai să ajungi la fericire, după formula, să-ți formezi tu viața după dorința ta, pe când viața a fost aceea

placabile, care se folosește de noi după un plan foarte vast, căruia nu putem decât să ne adaptăm, căci acesta este planul suprem al universului, în care chiar dacă suntem insignifianți, ne avem fiecare locul nostru.

Azi mă gândesc la această lege, fără revoltă; găsesc chiar o consolare să-mi spun, că dincolo de rațiunea mea, există o rațiune care stăpânește toate lucrurile; că nimic nu e în zadar, că a îmbătrâni nu e un dezastru, ci o mișcare logică de transformare, — până ce, dincolo de moarte, ajung, în fine, ceva mai înalt, mai bun, mai perfect și că, cu cât voi accepta mai ușor acest lucru, atâta vreme cât sunt pe lume, cu atât mă voi regăsi mai bine, în ceea ce va veni apoi.

Poate că voi împurtunez cu asemenea reflexiuni și că voi desamăgese, — doriți poate

cela minunat, în dimineața aceea, pe câmpia cu flori — strălucitoare de o rouă care îmi uda poala rochiei — dar nu știam nimic atunci, deoarece așteptam și doream altceva... un chip, o talie, o voce, un vis realizat, — și numai retrospectiv am știut, că fericirea era atunci cu mine, că așteptarea aceea întreagă era fericirea, și soarele și roua, și toate florile acelea și mai presus de orice, tineretea încă plină de speranță și inimă mea, așa de tânără.

Și a mai fost fericirea; când am deschis ușa seara, și am pășit propriul meu prag spre lumina și căldura interiorului meu, spre chipurile acelea, cari făceau parte din bucuria mea de toate zilele, din grija și munca mea zilnică.

Dar nu am știut, decât după lovitura, că era fericirea, deoarece în vreme ce trăiam, cedam unui ceva din mine, care se avânta înainte, care

care te-a format. Spune-mi, asta-i marea învățătură pe care ai primit-o?

Și acel eu, care se avânta — sunt ani de zile de atunci, — cu o concepție atât de complet falsă despre orice, ia mâna pe care i-o întinde „eu” transformată de viață și admite că lucrurile nu sunt așa cum par.

Mai întâi am învățat că fericirea nu e ceva concret, pe care să-l putem ține în mână; nu are culoare, nu are greutate, care să-i fie proprie și nici un anotimp, care să fie al ei.

Fericirea e abstractă; e mai mult în felul cum primim faptele vieții, decât în felul de a fi al acelor fapte în sine. Rezidă mai mult în ceea ce punem în ea, decât ceea ce îi luăm.

De cele mai adese ori alergăm după umbre, pe cari noi le credem lumina, fiindcă o forță superioară a decretat, că va fi așa și ea ne împinge, fără voce, din iluzii în iluzii. O fața noastră, sunt răspândite nădejdele, visurile, amăgirile, ambițiile, așa ca să nu ne oprim niciodată.

Viața nu admite nici repaus, nici stagnare; trebuie să continuăm mereu, mereu.

În virtutea ineluctabilei legi a evoluției, noi, ca și toate lucrurile, trebuie să înaintăm cu anotimpurile, cari transformă atât de implacabil spiritul și corpul nostru.

Suntem siliți deci să ne adaptăm acestor legi eterne de progres și transformare.

Copilaria și tineretea, sunt epocile fără gânduri; acelea, când natura a hotărât că trebuie să acționăm, fără să ne studiem impulsurile, instinctele, dorințele sau speranțele.

La vârsta aceea blândă, trebuie iluzia liberului arbitru, trebuie să crezi, că-ți poți urmări idealul sau dorința; al admite greu, dacă și-s'ar spune, că nu suntem decât atomii infinitesimali ai unei legi im-

exemple mai concrete, din ceea ce m'a învățat viața?

Dar spun așa fiindcă, ea a fost tragică, în timpurile astea din urmă pentru mine. S'au ivit împrejurări, cari păreau foarte nedrepte și așa fi putut dispera, dacă nu ar fi fost înțelepciunea, pe care am câștigat-o și care mă învăța să privesc de mai departe și de mai sus.

E în ea o pace profundă, foarte deosebită de ceea ce slăbiciunea resemnării. Resemnarea poate să fie admirabilă, nu e fecundă însă, și nu voi predica resemnarea!

Și de altfel, am totuși credință în liberul meu arbitru, în pofida legii aceleia care face din noi marionete cari își joacă cât pot mai bine rolul, dupe posibilitățile și inteligența lor, într'un loc pe care îl ignorază.

Fiecare din noi aduce o cărmămidă pentru clădirea ca mare.

Eu am fost în totdeauna o luptătoare activă și când eram tânără, nu știam că fiecare lucru era destinat să-mi aducă învățătura sa.

E probabil că acel, care ar fi vrut să-mi-o spună, nu ar fi fost bine primit.

Aceasta e atitudine, pe care tineretea trebuie s'o aibă în fața vieții. Energia tânără a tinerții, impulsivitatea, lipsa sa de reflexiune, sunt și ele necesare planului general, tot așa după cum va fi mai târziu necesară înțelepciunea noastră, mai coaptă.

Ceace dorim la început, e fericirea. Ne pare un drept sacru și toate energiile noastre sunt avântate în vânătoarea aceasta arzătoare, de la un lucru la celalt, pe care îl urmăm, fără să înțelegem totdeauna când l'am prins și ne recunoșcând adesea, — că aceia era fericirea, — decât atunci, când am lăsat-o în urma noastră.

Era fericirea, momentul a-

se aștepta la un dar mai minunat, mai complet, netrăit încă, comoara probabilă de mâine, — acel ceva vag, despre care credem tot, că va pune o eunonie supremă dorințelor noastre.

Da, cred că acesta este unul din marile adevăruri, care m'a învățat viața: căci Natura ordonatoare vrea, ca noi să sperăm fără încetare, în ceea ce va veni mâine; nu știm exact ce va fi, dar așteptăm să fie superioare celor ce ne dă „azi”, să satisfacă mai bine sufletele noastre îngrijate, să fie o revelație, o satisfacție, o îndeplinire, — pe când în realitate, suntem făcuți așa ca să continuăm căutarea fără întrerupere, să ne străduim mai departe, fără ca viața aceasta să ne poată da vreo dată o satisfacție completă.

Ea nu e desigur, în viața aceasta, de cât o tranziție spre cele de apoi.

De aceea speranța și idealul nostru pe care îl urmăm totdeauna, fără să-l atingem, dar care ne conduce ca o stea, dela o zi la alta, dela un anotimp la celalt, din an în an, mereu înainte, meru căutând, crezând, sperând mereu de-a avea lucrul, care să fie îndeplinirea totală.

Și cu toate acestea obligațiunea de a nu ne opri niciodată, ne ține în ghiarele ei, ne plămădește mereu și nu ne dă drumul niciodată.

Oare dragostea nu ne-a părut, nu ne pare ținta supremă și extasul suprem, adevărata, absoluta îndeplinire a nostalgiei noastre, și cu toate acestea, ne oprim oare la extazul acesta? Nu-i depășim și această, cea mai mare dintre taine?

Prindem dragostea o clipă; o secundă minunată de pleinitudine, sau cel puțin așa credem noi, amăgiți de șirteniile naturii, dar... dragostea însăși nu e imobilă și refuză să ne aparțină mult. Prima

Intărirea etnică a granițelor noastre

Marele ziar românesc «Universul» s'a ocupat, în dese rânduri, de importanta problemă a întăririi etnice a granițelor noastre. Intelectuali de seamă ai țării, unii dintre ei încadrați în mecanismul superior administrativ al Statului, au scris o întreagă literatură referitoare, demonstrativă și documentară.

Statul a purces chiar pe calea înfăptuirilor bune în această direcțiune și a prim început fericit a fost întemeierea satelor de coloniști macedo-români în Dobrogea nouă.

Aromânii s'au dovedit a fi un excelent element pentru întărirea etnică a hotarilor românești.

Satul Frășari, inaugurat anul trecut, este o pildă vie de ceea ce poate să însemne acțiunea întreprinsă din punct de vedere social și național.

Dar aceasta nu este de ajuns.

Populația colonistă trebuie să fie înzestrată cu tot inventarul necesar unor bune gospodării țărănești, dacă voim ca întărirea etnică a granițelor să fie efectivă. Colonistul trebuie negreșit legat la glie, spre a se simți pe deplin stăpân la vatra sa și spre a fi un element definitiv de pătrundere românească acolo și un adevărat răspânditor de energie în jurul său.

În această privință, agromoni au rol de căpetenie. Ei au menirea să aducă la îndeplinire cu dibăcie hotărârile ce se iau la București și să fie zeloși interpreți ai gândului și sufletului românesc.

În cazul protivnic, s'ar putea întâmpla ceea ce s'a petrecut de curând în Bănețul românesc. Acolo, la Beba Vechie, unde-i punctul de intersecție a trei granițe, stăpânii

unei moșii de mai multe mii de iugăre, au refuzat să treacă pământul lor obștei țărănilor. În schimb, pământul acela a fost căt pe aci să și însușiască o societate de minoritari, fapt care nu știm dacă s'a și petrecut sau dacă nu se va petrece.

Interesul național cere ca politica întăririi etnice a granițelor noastre să fie dusă cu înțelepciune, astfel ca, atât din punctul de vedere economic-social, cât și din cel pur cultural, elementul românesc, prin mijloace pacifice și constructive, să afirme, acolo unde va fi așezat, aspirațiunile neamului și sufletul românesc.

Va fi aceasta cea mai bună îndrumare în vederea apărării intereselor superioare ale țării. De aceea, nu pare bine că oamenii cu răspundere ai Statului, înțeleg să dea acestei probleme importanța pe care o cere într'adevăr.

Nu putem, desigur, în cadrul restrâns al unui singur articol de gazetă, să primim problema sub toate aspectele ei, dar suntem convinși că cititorii noștri o vor cerceta deaproape comunicându-ne părerile ce le au în această privință.

De altfel, recensământul de curând făcut, ale căror lucrări nu s'au încheiat încă în chip definitiv, ne va înlesni facerea unui calcul statistic iar pe un atare temei, cuprinderea datelor problemei într'un cadru mult mai multumitor.

Orice contribuție la găsirea soluției acestei probleme, va fi bine venită neputând de cât să ajute la lămurirea și împăcarea unui interes vital al Statului și neamului românesc.

LEONTIN ILIESCU

vrajă nu poate fi reținută, or câtă grijă am pune, ca să ne convingem, că am putea-o face, căci și noi refuzăm să fim veșnic aserviți unor lucruri, cari ne depășesc: naturii, lui Dumnezeu, victiei, și cari ne atrag spre maturitatea, ce nu o dorim, dar care ne pândesc în pofida noastră însăși.

A fost oare în viața mea, un eveniment definitiv, care să-mi fi venit așa ca o revelație, la o răscrucă bruscă, care să-mi fi deschis deodată ochii și care să fi schimbat fața lucrurilor pentru mine?

Nu, nu pot pretinde, că mi s'a întâmplat așa ceva. În viața mea nu a fost nici-o «cale a Damascului».

Au fost evenimente, veșele câteodată dar de cele mai multe ori tragice sau dureroase, cari au modificat valoarea lucrurilor.

Așa, clipa aceea, când am devenit regină, sau aceia a războiului, sau aceia a morții ultimului nostru copil, sau aceia a dezertării fiului nostru mai mare, — dar în general, lecțiile vieții mi-au fost date pe rând, așa ca o dezvoltare normală de anotimpuri succesive și de ani schimbători.

Am învățat aceasta: sunt cu mult mai fericită de când dorințele mele sunt mai puțin egoiste, mai puțin personale.

În tinerete tot ce am vrea să avem, ia o importanță nemăsurată, o decepție devine un dezastru.

Dar acum, de când dorințele mele au devenit, ca să zic așa, abstracte, mai mult în funcțiune de alții decât de mine, mi-a fost dăruită pacea spiritului, și pacea aceasta e forma cea mai deplină a fericirii, pe care am găsi-o de-a lungul drumului vieții.

Și iată încă o lecție învățată, aceea că puterea de-a face față evenimentelor, de-a suporta dificultățile, de a înfrunta necazurile, de a fi mai puternic decât dezastrul, se naște cu necesitatea.

Nu știi niciodată tot de la tine, e în fiecare ființă o rezervă de forțe care îl fac, atunci când trebuie să suporte insuportabilul, să învingă imposibilul.

Apoi mai e totdeauna firul de ani al speranței, care, — după mine, — rămâne dovada cea mai sigură a existenței lui Dumnezeu, și care nici-

odată nu ne va permite să desnădăduim deplin, care ne ridică atunci când am căzut, care ne face să reclădim, ceea ce am distrus, care ne persuadează, că ori cât de neagră ar fi ziua, lumina va izvorî din nou, de undeva. Cersătorul la marginea drumului speră un ban, financiarul falit, speră să-și salveze o parte din averea sa, acela care a pierdut toate cursurile, pentru a câștiga pe cea din urmă și mama, care și-a îngropat copilul, crede să-l regăsească după viața aceasta.

Da, dacă aș vrea să rezum, cele ce am încercat să vă spun, cred, că cea mai mare din lecțiile, pe cari mi-le-a dat viața, sau mai corect concluzia multiplelor lecții ale vieții, ar fi aceasta: Nimic nu e așa de minunat, nici așa de grozav, cum ne închipuim. În clipa celei mai mari fericiri, dorim mai mult.

În ceasul nenorocirii celei mai desăvârșite, nădejdea nu ne părăsește, chiar dacă nu ar fi decât speranța unui pahar de apă, pentru acel ce a însetat, sau o coajă de pâine, pentru acel ce a înfometat.

Chiar în clipa când ne credem desnădăduiți, noi, mai nădăjdum încă.

Marea lecție, pe care Goethe face să o primească Faust, îmi pare un adevăr etern; Faust nu cere niciodată timpului să se oprească, până la sfârșitul victiei sale. Bătrân și obosit, dacă îmi aduc bine aminte, încă mi sapă canaluri, pentru irigarea câmpiilor. Gustase din plăcerile supreme ale vieții, sburase dela o bucurie la alta, dar niciodată în acele zile fericite, nu se gândise să ceară timpului să-și oprească mersul, căci și el însuși tindea neîncetat spre ceva, care ar fi fost și mai minunat, până când ar fi găsit într'o zi pacea spiritului, realizarea completă, într'o muncă manuală, din cele mai umile, și a fost în clipa aceea când a ridicat privirile sale spre cer, cu exclamația care nu se urcase niciodată pe buzele sale în zilele de glorie: „O timpule, oprește-te, căci desăvârșit e ceasul acesta!”

Asta e cred, adevărata lecție a vieții.

CITITI ÎN PAGINILE URMĂTOARE:

Cântecul popular românesc (III)

de M. VULPESCU

Discuții asupra artelor frumoase: SIMETRIA

de V. BILCIURESCU

Minunea lui Dumnezeu (Nuvelă)

de V. MILITARU

Cântecul popular românesc

III.

Cântecul popular românesc, însoțește viața noastră în toate manifestările ei.

Dat fiind, după cum am spus în articolele precedente, că manifestarea cu adevărat superioară...

sentimentele lui sunt egale unei dureri. Această stare sufletească...

„Duce-mă-și în cale lungă, Dor să nu mă mai ajungă, Au Doamne, că greu li dorul!“

„Mă doare, mă doare, Când îi văd ochii mișcați!“

Mă doare, ar putea prea bine fi origina cuvântului dor, care de multe ori, în gîngășul...

„Foaie verde grâu morunt, Măi, doreleț, măi, De-acuma mi-am pus de gând Măi, doreleț, măi!“

Mijloacele pentru execuția muzicii populare românești sunt numeroase: frunza, cântecul din gură...

Dar și în ce privește această chestie, trebuie să îndreptătim o mare luare de aminte...

Cântecul popular transpune, cu mare putere de evocare pe auditor, în momentul și starea sufletescă pe care le reprezintă.

Ca și geniul muzical superior, instruit, poporul ne dă, prin aceste scântei eterne, care sunt cântecul popular...

El a ajuns să sintetizeze într-un titlu, cel din majoritatea cazurilor cântecelor lui, toată această opoie sonoră...

Când înfierbânta sufletelor strășe-n jurul unei mese, pe care-s semănate pahare cu vin, ori la un întors de seceră...

Doinele, fie că sunt zise din fluier, de ciobanul sprîjnii în bătă în mijlocul oilor...

Tot astfel, țărănul a ajuns la un alt tip de cântec, la Cântecul de dor.

Dacă analizăm sufletul românului adevărat, găsim în complexul însușirilor...

Românul este fire pasionată. În expresia celui mai mic lucru ori fapt, țărănul român pune pasiune.

TITU MAIORESCU

Cine nu și-l amintește?

Cumpănit la mers ca și la judecată, împunător la chip ca și la înfrățire...

Intellectual de cea mai rafinată esență, a fost într-o vreme sufletul Junimei dela Iași...

Profesor, academician, om de literă, critic, scriitor, estetic, logician, filosof, orator...

Piu al savantului profesor Ioan Maiorescu din București (Blaj), înrudit cu familia Petru Maior și Samuel Vulcan...

Fără să fie bătuos la tribuna publică sau parlamentară, apărea totdeauna argumentat, strâns și cald pe logica cea mai convingătoare;

pe urmele acestor însușiri, căpătase o considerație neslăbită în tot cursul vieții...

Toată viața lui politică se oglindește, concentrat, în cele trei voluminoase volume intitulate Discursuri parlamentare...

Dintre publicațiile ușor de citit și recomandate în deosebi: Aforismele și Befia de cuvinte...

V. B.

CRONICA BASARABIEI

Leccióni de cooperatie în Basarabia. — Datoriile țărâniilor basarabene la băncile populare

Regiunea Codrului din județele Lapușna, Bălți, Orhei și Soroca...

În anii secetoși, băncile populare din Basarabia au dat sprîjn plugarilor, procurându-le sămânță, porumb...

viticultură practică și cooperatie. Folosul acestor lecții n'a întârziat să se arate...

În anii secetoși, băncile populare din Basarabia au dat sprîjn plugarilor, procurându-le sămânță...

V. URSULIAC

Eu nu făgăduiesc că iubesc toate națiile ca fiicele lui Dumnezeu...

ei se tin străini sau intru cât ei devin pământenii dragoste către acest loc...

M. KOGĂLNICEANU (Om politic român. 1871-1891)

DISCUȚIA ASUPRA ARTELOR FRUMOASE

SIMETRIA

Spuneam în precedentul studiu, că frumosul naște în tre altele și din simetrie.

Aceasta este, netăgăduit, un adevăr, care însă nu trebuie luat în strictul înțeles al cuvântului...

Nici chiar în arhitectură, unde în toate stările se făcea și se mai face încă abuz de simetrie...

Să primim acum cealaltă față, la care acoperișul prezentă două sau trei treuri fără nici o asemănare între ele...

Ei bine, toată lumea va fi din instinct înțeleasă să recunoască, ceea ce în înșuși firea naturii gustului este...

Când acum, vre-o 30 și mai mai bine de ani, împăful de tristă memorie Frantz Josef...

nefericitului Ciolac îl vrășie în deosebi cu aria aceasta, de altfel mai mult de mahala de cât populară.

Firește, regele Carol, doritor să afle cauzele acestor impresii, a insistat asupra lor și împăratul Austro-Ungariei...

Nici în interior, în perspective de străzi sau în colțurile de piețe publice, căutarea elementului simetric pentru așternut pe pânză...

Asupra simetriei în sculptură, cred că nevoie de insistență nu încap, într-o dată în această ramură...

Poate, însă, că asupra acestui capitol ar mai fi ceva de spus.

V. BILCURESCU.

Minca e isvorul gloriei și al fericirii.

EURIPIDE (poet grec. 480-460 a. ch.)

ANIVERSAREA INDEPENDENȚEI LA ISMAIL

Conferința d-lui Colonel Vera

În ziua de 9 Mai, D-l colonel Vera, comandantul brigăzii de artilerie, a ținut o conferință în sala „Gavril Muzicescu“...

După date istorice, scriitori diplomatice și hărți documentate, a stabilit câmpul și operațiile de luptă din timpul Răsboiului Independenței.

Ziua de 10 Mai a fost sărbătorită cu fastul cerut de împrejurări, într-o înălțătoare atmosferă.

După masă, la orele 4, în Sala „Muzicescu“ a avut loc conferința delegatului Universității libere...

Muzicile Regt, 28 Infanterie și a liceului de băieți au cântat toată ziua în parcul și bulevardul orașului.

JORDAN BUCA

DE LA OBREJIȚA (R-Sărat)

Duminică 15 Mai, s'a ținut în comuna Obrejița, cercul cultural al învățătorilor.

Dimineața au asistat eu toți la serviciul religios, oficiat de protopopul I. V. Iordache.

După masă a avut loc o șezătoare culturală cu un program ales.

Elevii școlii au cântat cântec patrioțic și național sub conducerea învățătorului Nedelcu, apoi protopopul I. V. Iordache și d-nii Căpănescu, Coman, învățătorii au vorbit poporul despre multe lucruri folositoare.

C. G. O.

MINUNEA LUI DUMNEZEU

de: VASILE MILITARU

Doisprezece copii dăruise Dumnezeu lui Dumitru Coțandă din Sărățeni, însă atâta săracie îl înconjură, încât se luase omul de gânduri.

melegurile altei țări, departe, să-mi încerc norocul, poate voi găsi aici ceva stare, ca aci, vezi bine, geaba trudea din zori până în noapte...

Plec în America, nevastă, și să știți că nu mă duc acolo numai eu; suntem vre-o șaptezeci de inși din tot județul nostru, cari plecăm.

Nevastă, a venit vremea să vă părăsesc și să mă duc pe

A venit un boer bogat de-acolo, care caută brațe de muncă și ne duce el pe socoteala lui...

Păi de noi cine să vază, Dumitru? — întrebă iarăși murea boicindu-se.

Dumnezeu, Ioană... el să aibă grijă de voi toți și mie să-mi ajute ca peste trei patru ani să mă întorc sănătos și cu chimirul plin de aur.

Femeia plânse și se rugă în zadar; hotărârea lui Coțandă era nestrămutată și îndată ce se făcu noapte și dormiră copiii...

Odată eșit pe poartă, a dat bietul Dumitru drumul plânșului...

nu-l vede nimeni și nici nevăsașe întâi lumina soarelui. Ar fi vrut să se întorcă îndărăt...

Peste trei zile, toți cei șaptezeci de inși, între care era și Coțandă, au fost suiți pe un vapor mare...

Când vaporul s'a pus în mișcare, bietul Coțandă și-a făcut cruce...

Cele zecile cât a călătorit, au fost ca un vis urât, grozav de chinuitor pe sufletul lui Coțandă...

Când văzu el că pentru hrană și cele trebuitoare vieții de azi pe mâine...

Ajuns într'un oraș mare în America, — oraș în care fumul dela fabrici te îngreua pe față...

aveau nevoie de cărți și câte altele. Cum ea n'avea nici o brazdă de pământ, nici boi...

Se împlinesc cinci ani, când într'una din zile Ioana lui Coțandă primi o scrisoare în care bărbatul ei o înștiința...

Serbările naționale de la Blaj (Continuare)

morală, armura noastră de fier pentru lupta de toate zilele. De-aceia câmpul libertății care ne va chema totdeauna, are o reală semnificație astăzi, când țara nouă își croștește toate temeliele.

Să vie, deci, la această piatră, călătorind din toate unghiurile, conștiința luptătoare a unui popor tânăr în așezările lui. Să vie mai ales generația de mâine, urmași studenților teologi care s'au bătut la Fântâna. Sub soarele de primăvară primind botezul în cultul trecutului, acești copii ai furtunii să-și oțelească simțirea și ziua de 3/15 Mai să fie pentru toți sărbătoarea izbănderii viitoare, sărbătoarea gândului desrobii din cătușe ruginite, sărbătoarea înnoirilor fecunde, sărbătoarea tinereții.

„PANTEONUL ARDEALULUI“ Cuvântarea d-lui Iuliu Maior

Trecând pragul acestui sfânt lăcaș de veșnică odihnă, poate ați văzut o cruce de piatră care poartă inscripția latină: «Siste viator!» Oprește-te călătorule! Cum să nu se oprească, mărită adunare, când aci zac osemintele aceluia care, fie că au pregătit, fie că au luat parte activă, au muncit pentru realizarea idealului național proclamat pe Câmpia Libertății. Aici își dorm somnul de veci acele suflete de mucenici nerăspătăriți cari au ținut trează conștiința națională în Ardealul oropsit până la ivirea zorilor zilei de 1 Decembrie 1918, când din piepturile celor 100.000 de români adunați în Alba Iulia a lui Mihai Viteazul, a izbucnit cu o însuflețire de neînchipuit: «Trăiască România Mare, cu Bucovina și Ardealul».

Cum să nu se oprească aci, când poetul «pătimirii noastre» despre ei a spus:

*Am un vis neîmplinit, *Copil al suferinții, *De jalea lui ne-au răposat *Și moșii și părinții.

Oprește-te călătorule și privește crucea aceasta sub care se odihnește prefectul legiunilor din 1848, Axente Sever, care cu vitejie și curaj de adevărat imperator roman, a știut să se facă temut de toți grofii baronii și nemeșii vechei stăpâniri.

Oprește-te călătorule și privește această cruce pe dosul căreia vei putea citi cuvintele: «Numai moartea mă desparte de națiune!» — e a marelui arhieru, Alex. Stercea Sulut, care ca preot tânăr a luat și el parte la marea adunare de pe Câmpia Libertății, iar mai târziu ca arhiepiscop, și mitropolit al Blajului a lucrat o viață întreagă pentru drepturile acestui popor.

Oprește-te călătorule și privește această cruce sub care zace Timotei Cipariu, filologul neamului, unul din cei 10 secretari ai adunării dela 3/15 Mai — și cealaltă sub care doarme Ioan Micu Moldovanu (Moldovănuț), sufletul politiceii

naționale de dincoace de Carpați. Și celelalte, morminte pe ale căror cruci vești citi nume mai mult ori mai puțin cunoscute, dar toate, fie de profesori, fie de canonic, cu crucea și cu evanghelia într-o mână și cu cartea înrăta, au ținut nestinsă făclia naționalismului nostru idealist.

Inviorată, purtând în gânduri măreția sufletelor mari și înțelegerea însemnătății istorice a zilei trăite, iar în suflete mândria marelui izbăznă a neamului, mulțimea și-a îmbrăcat ziua cu o nouă amintire înălțătoare.

Oaspeții oficialității s'au intrunit la masa dată, în sala palatului metropolitan, de către I. P. S. S. Mitropolitul Sucei. Binecuvântând masa I. P. S. S. Mitropolitul a închinat, întâi pentru M. S. Regele Ferdinand, înfăptuitorul României Mari, cu urarea de deplină însănătoșire și viață îndelungată.

La masă au vorbit și închinat: d. Octavian Goga, pentru I. P. S. S. Mitropolitul Vasile Sucei și P. S. S. Episcopul de Oradia Mare, mărțurindu-și mulțumirea că vede în fruntea bisericii greco-catolice temperamente cuvioase și suflete de apostoli, cari se cheltuiesc pentru lege și neam; d. dr. N. Lupu, pentru I. P. S. S. Mitropolitul Vasile Sucei și d. Octavian Goga.

D. Enric Oteleșanu, secretarul general al Ministerului școalelor, a comunicat că ministerul a dat 600.000 lei pentru liceul de băieți din Blaj și pentru școala de meserii.

Și s'a încheiat astfel și anul acesta, sărbătorirea zilei de (3/15) Maiu 1848 cu simțăminte, nădejdi și năzuințele proprii zilelor mari ale redesteptării naționale. H.

DIN COȘMANI

Opera de romanizare a acestei regiuni, cam înstrăinate, dintre Prut și Nistru, începută de vrednici profesori ai liceului din localitate continuă.

Astfel studenții din societățile academice «Bucovina și Moldova», împreună cu mai mulți artiști ai Teatrului Național din Cernăuți; au aranjat Duminică 2 Mai o sezoare literară urmată de dans, la care a participat un numeros public. D. C. Tutoescu a ținut o cuvântare de deschidere, relevând scopul serbării. Pe deoparte se contribuie la străngerea legăturilor dintre studenți și populație, pe de altă parte venitul rezultat de la această serbare este destinat instituirii fondului necesar ridicării unei statui marelui poet «Vasile Alexandri», care a contribuit atât la păstrarea conștiinței naționale a românilor bucovineni, pe vremea fostei stăpâniri austriace.

O frumoasă conferință a ținut apoi studentul Mendee, care a vorbit despre «Viața și operele lui Vlăduț», scoțând în relief lucrările cele mai caracteristice. S'au recitat câteva poezii, iar artiștii Teatrului Național din Cernăuți au jucat comedia «Nevasta lui Cerelus», cu mare succes. S'a remarcat în primul rând talentul d-lor Băleșanu și Saba, cari în rolurile principale au stârnit admirația publicului.

Ceilații artiști d-nii Cardea, Sireteanu, Mleșnița etc. și-au susținut cu multă pricepere rolurile încredințate. Seara la orele 9 1/2 a avut loc o serată de jocuri naționale în saloanele preturii, într-o atmosferă neaș românească.

Trebuie să arătăm, că societățile studențești contribuiesc în largă măsură, la răspândirea culturii românești în masele largi ale populației rutenizate de fosta stăpânire.

IOAN GH. LUCESCU Prof. Agroman.

DIN R.-SĂRAT

Serbarea zilei de 10 Mai în satul Obrejița

Ca și'n ceilații ani în sătulețul nostru, s'a căutat ea sărbătorirea zilei de 10 Mai săi aibă o însuflețire cât mai mare.

La ora 10 dimineața preotul I. Iordache, în prezența învățătorilor, autorităților, fruntașilor și a școlarilor, a oficiat un Te-deum, apoi printr-o inimoasă cuvântare a arătat însemnătatea zilei.

După amiază a urmat programul serbării, cu care ocazie elevii școlii au recitat: poezii, snoave și dialoguri morale. Se aduce cu acest prilej laudă vrednică învățătorului d-ra V. Ahir, intru cât mai bine de un an, după ce a luat parte la marea adunare de pe Câmpia Libertății, a răsunat pentru a îndepărta apăsăturile străine, înlocuindu-le cu vorba și portul din străbuni. Parcă niciodată n'am simțit o înaltare sufletească mai mare, ca în clipa când tot tineretul satului a apărut în frumosul nostru port național.

C. GEORGESCU — OBREJIȚA

Nu aurul este bogăția neamurilor, nu neavutul este sărăcia oamenilor. Avenițiile de aur sunt peritoare; sărăcia harnică e o bogăție ce nu se răpește; munca e o bogăție veșnică.

ALECU RUSSO (Scritor român. -1859)

POȘTA REDACȚIEI

Mulțumim tuturor celor ce ne-au trimis manuscrise cu dări de seamă asupra activității culturale din (ținuturile lor și le vom face loc, cu plăcere, în limita posibilității. Îi rugăm însă, ca de aci înainte, toate articolele să fie scrise citit, pe o singură pagină și cu subiecte ce interesează mai cu deosebire pătură rurală (să se țină seama de îndrumările articolelor de fond, din acest număr, «Pentru colaboratorii noștri»). Dările de seamă să fie cât mai aproape de adevăr, cât se poate de sincere și precise. Cei ce ne trimis poezii, îi rugăm să nu ne mai trimită poezii erotice (de dragoste) fiindcă nu ne e posibil să le publicăm în gazeta noastră, publicarea acestora fiind în rostul revistelor literare.

INFORMAȚII

GREȘELI ÎNVOLUNTARE. — În numărul precedent, pe lângă alte greșeli ale tipografiei care a tipărit acel singur număr, s'a săvârșit și marea greșală de a fi fost omise semnăturile a doi dintre corespondenții noștri. Deși greșala nu-i a noastră propriu zis, și suntem siguri că ea a fost nemijlocit scuzată, o regretăm.

MULȚUMIRI MERITATE. — Direcția și redacția «Cultura poporului» aduc mulțumirile lor călduroase, atât patronilor «Tipografiei Curții regale», d-lor F. Göbl și fii, și d-lui Stoescu, directorul atelierelor acestei tipografii, cât și lucrătorilor tipografi, pentru îngrijita execuție a lucrărilor ce le sunt încredințate. Gazeta noastră are marele avantaj de a fi tipărită, începând cu numărul de față — cu părere de rău, numai câțva timp, provizoriu — în atelierul acestei tipografii model.

LĂMURIRE. — În acest număr publicăm explicația Evangheliilor din Duminică III și a IV după Paști, pentru a nu întrerupe șirul acestor explicații.

LOGODNĂ. — Aflăm că harnicul nostru colaborator d. C. Georgescu, din comuna Obrejița, județul Râmnicul-Sărat, și-a sărbătorit zilele trecute logodna cu d-ra Dorica Popescu. Îi transmitem pe această cale toate urările noastre de bine și sănătate.

CONGRESUL DE LA CHIȘINĂU. — Cu rost și intenții bine lămurite, susținătorii propagandei culturale a Cassei Școalelor au avut, în capitala Basarabiei în cursul lunii acesteia, un congres demn de luare aminte. Sub auspiciile d-lui ministru al Instrucției și ale d-lui general Râșcanu, congresiștii au cercetat și discutat felurile și mijloacele propagandei, cu precădere necesară în ținutul dintre Prut și Nistru, și au luat hotărâri chibzuite. Lupta culturală e totdeauna luptă de avangardă și luptă de întărire a pozițiilor câștigate; cu cât e mai bine purtată, cu atât dovedește mai mult priceperea desăvârșită a nevoilor imediate. Deci toată lauda, celor cari, pe frontal ales, își fac datoria cu inima și cu mintea.

Problemele culturale actuale ale țării noastre, trebuie luate în seamă, însă, în același timp, în întregime lor. Complexitatea lor cere, odată cu cercetările și soluțiile parțiale, permanentă pregătire a totalității soluțiilor așteptate.

Și mai e încă o mare nevoie: alături de luptătorii culturali de pe toate fronturile, trebuie să vină, fără preget, oamenii inteligenți, cari pot sprijini cu mijloacele lor materiale o luptă dusă, cu mari sacrificii de timp și de energie, spre folosul tuturor.

ȚĂRANII ROMÂNI DIN IUGOSLAVIA au făcut să ia ființă un ziar «Nădejdea», pentru apărarea intereselor lor minoritare. Ziarul apare la Vârșoc, sub direcția d-lui Nicolai Roman. Noi, neprimind de cât Nr. 2 al ziarului, și aceasta indirect, prin bunele voința unui prieten al «Culturii poporului», n'am putut lua cunoștință de apelul lămuritor, cu care a apărut primul număr. Din scrisoarea deschisă, adresată, în numărul pe care l-am primit, presei sârbe și celei minoritare din Regatul iugoslav, reținem următoarele rânduri:

«Abia a apărut primul nr. al ziarului nostru și notîm laconice, ironice ori binevoitoare au întămînat munca noastră. E bine, dar, ca încă dintru început, să limpezim tulburarea cauzată de sfârșirii și interese. «Nădejdea» a pornit cu un apel, în care sunt fixate toate idealurile

noastre. Cum s'a văzut, tîndem înspre o apropiere, dar apropiere sinceră și sigură. Politica noastră urmărește strîngerea rădărilor tuturor Românilor, pentru atingerea scopurilor noastre. În acest sens vom conlucra cu celelalte minorități, pentru creșterea unei democrații sincere, pentru asigurarea drepturilor tuturor și pentru însăși consolidarea Statului S. H. S. «In munca noastră se vor valida, asadar, cinstea, bunăcredința și loialitatea, și împotriva acestora nimenea nu-și poate ridica glasul.

Urăm noului confrate, din toată inima, viață lungi și folositoare intereselor pe care-și propune, atât de lămurit, să le servească.

INTERESANTE STUDII ASUPRA MUZICII POPULARE BULGARE. — După excelențele studii ale d-lui Dobri Cristov, foarte mult apreciate nu numai în Bulgaria dar și în străinătate, un alt distins cercetător, — d-l Vasili Stoin, — din a cărui activitate e bine cunoscut un studiu: «L'Hypothèse sur l'origine bulgare de la diaphonie», publicat în limba franceză, a dat la lumină, zilele trecute, o lucrare privind: «Ritmul și metrica în cântecul popular bulgar».

D. Vasili Stoin, care-i conservator la secția folklorului muzical din Muzeul național de etnografie dela Sofia, a putut să noteze mai mult de două mii de cântece populare, studiind ritmul și metrica lor. Noua lucrare e interesantă, întrucît dă posibilitatea cunoașterii spiritului și a predominanței muzicii populare bulgare.

CONGRES ȘTIINȚIFIC PANSLAV. — La 25 Maiu cîrt, se va deschide, la Vârșovia, primul congres panslav de medicină. Cu acest prilej, medicii slavi, întruniți în congres, se vor pronunța și asupra statutului «Uniunii panslave a medicilor», elaborat în conferința dela Praga.

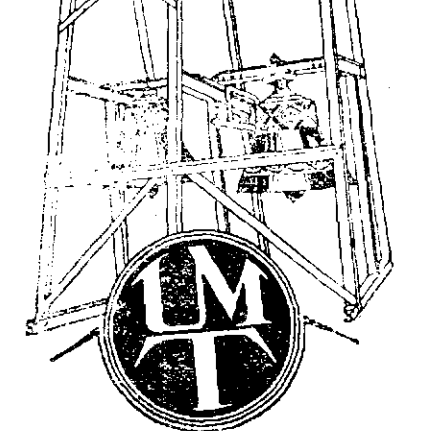
Congresul va avea la ordinează zilei: 1. Particularitățile organizațiilor sanitare din țările slave; 2. Rinostromia la popoarele slave; și 3. Scarlatina în țările slave și vaccinarea preventivă.

FIECARE SAT

întră în legătură cu lumea toată Totuși mari sunt descoperirile științei care iată satul în care trăiesc eu, în care mă plătisese în lungile zile de iarnă, printr-o mică mașinărie, un aparat radiotelegrafic, pot intra în legătură cu lumea largă, pot auzi vești bune din București, Viena, Paris, Londra, Milano, Berlin, pot auzi conferințe îndrumătoare, conferențe minunate, opere mari. Toate asta c'un aparat radiotelegrafic.

Îată de ce atîția profesori, proprietari de pământ, primari, notari, și-au cumpărat câte un aparat radiotelegrafic, fiindcă e cel mai bun mijloc de petrecere în comună și totdeauna auzi lucruri meru noi, frumoase, încântătoare.

Cereți lămuriri cum să comandați un aparat radiotelegrafic dela firma «Tungsram» S. A. de electricitate, Cluj, Călea Regele Ferdinand, 127. — Telefon 201. No. 40

Uzinele metalurgice Timișoara S. P. A. Turnătorie de Clopote Timișoara, IV, str. Andrei Mureșanu 3. Ton și armonie perfectă Material de prima calitate Ofertă gratuită No. 37

MINISTERUL DE FINANȚE

Administrația datoriei publice

A 64-a tragere la sorți a titlurilor de rentă 4 la sută din 1889, internă împrumutul de lei 32.500.000, va avea loc în ziua de 14 Iunie 1927, ora 10 dimineața, în sala specială a ministerului de finanțe, conform dispozițiilor art. 5 din regulamentul publicat în Monitorul Oficial din 7 Fevruarie 1906.

A 8-a tragere la sorți a titlurilor de rentă 5 la sută din 1910, împrumutul Unirii de lei 1.143.148.800 va avea loc în ziua de 1 Iunie 1927, ora 10 dimineața, în sala specială a ministerului de finanțe, conform dispozițiilor art. 5 din regulamentul publicat în Monitorul Oficial din 7 Fevruarie 1906.

A 21-a tragere la sorți a titlurilor de rentă 4 la sută din 1910, externă, împrumutul de lei 128.000.000, va avea loc în ziua de 1 Iunie 1927, ora 10 dimineața, în sala specială a ministerului de finanțe, conform dispozițiilor art. 5 din regulamentul publicat în Monitorul Oficial din 7 Fevruarie 1906.

A 20-a tragere la sorți a titlurilor de rentă 4 la sută din 1910, împrumutul intern, de lei 44.199.000, va avea loc în ziua de 1 Iunie 1927, ora 10 dimineața, în sala specială a ministerului de finanțe, conform dispozițiilor art. 5 din regulamentul publicat în Monitorul Oficial din 7 Fevruarie 1906.

A 63-a tragere la sorți a titlurilor de rentă 4 la sută din 1889, externă, împrumutul de lei 50.000.000, va avea loc în ziua de 15 Iunie 1927, ora 10 dimineața, în sala specială a ministerului de finanțe, conform dispozițiilor art. 5 din regulamentul publicat în Monitorul Oficial din 7 Fevruarie 1906.

TIPOGRAFIA CURȚII REGALE F. GÖBL FII S. A. BUCUREȘTI — NO. 19, STRADA REGALĂ NO. 19 Fondată în Anul 1865

LITOGRAFIE • LEGĂTORIE • LINIATURĂ EXECUTĂ ARTISTIC LUCRARI DE TRI ȘI PATRUCHROMIE

Advertisement for AND. RIEGER S. A. SIBIU, featuring a steam boiler and text: 'Fabricile de Mașini AND. RIEGER S. A. SIBIU Produce în calitate neîntrecută: Mașini de scîrmănat lînă, Batoze de tecur, Batoze de motor, motoare de 59 cai putere, etc.

VIATA CULTURALA

Serbarea culturală din Supurul de Jos (Sălaj)

Centrul cultural Supurul de Jos Jud. Sălaj a ținut a șasea ședință în ziua de 10 Maiu, cu un program bogat: Dimineața la orele 8 s'a început serviciul divin după care toată lumea s'a adunat la școala.

Serbarea a fost deschisă de către Patriciu Pop, directorul conducătorului centrului cultural prin o cuvântare pe înțelesul tuturor — despre: «Sărbătorile naționale și însemnătatea zilei de 10 Maiu» — la sfârșitul căreia, corul elevilor de școală a cântat: «Imnul Regal». S'a jucat apoi piesa «Pe aicea nu se trece» — de către următorii elevi: Crăișia — Ana Pereș; Veteranu — Vasiliu Cherezi; Sergentul Paltin — Aurel Van cea; Caporalul Ciungu — Romul P. Pop; Cucu Pavel Ardelean; Ramură — Gheorghe Monchis; Frunțeș — Demetrio Ciorzan, — toți elevii dându-și silința să joace cât mai bine.

S'a executat apoi diferite cântece patriotice, cari au mișcat adânc pe cei prezenți, iar încheierea serbării a făcut-o arhidiaconul protopop Petru Cupcea, printr-o cuvântare în care a arătat cum s'a înfăptuit România Mare.

Serbarea s'a sfârșit cu «Hora Unirii» cântată frumos de elevii, elevele școlii și de întregul popor care era de față iar flăcăii și fetele au jucat mai multe jocuri naționale în curtea școlii.

Reușita acestei serbări se datorește muncii fără pregece o desfășurare pe acest teren directorul școlii Patriciu Pop conducătorul centrului cultural.

Serbarea culturală din Satulbarbă (Județul Bihor)

Duminică 8 Mai, cercul cultural învățătoresc «Săldăbagiu II» a ținut ședința la școala primară de stat din comuna Satulbarbă.

Toți membrii cercului au luat parte mai întâi la serviciul divin slujit de preotul V. Buița, după care au plecat la școala unde s'a desfășurat programul ședinței, deschisă de învățătorul Alexandru Pop prin lecția practică din Științele Naturale «Cum trăiesc plantele».

A vorbit apoi d. Dornea Iosif, învățător în Balz, despre: «Metodica Științelor Naturale». La ora 3 după amiază a început ședința publică. În fața unui public numeros, ședința se deschide prin intonarea «Imnului Regal» cântat de elevii celei școli, conduși de iubitul lor învățător Alex. Pop.

Elevii școlii au declamat mal multe poezii și au executat câteva cântece naționale. A vorbit apoi vrednicul președinte al acestui cerc cultural: Bogătanu Arsenie, despre: «Insemnătatea școlii și atenția care trebuie să i-se dea», arătând însemnătatea școlii în viața unui neam.

A mai vorbit d. Ștefan Pop, învățător din Almaș, despre: «Relele proceselor și-a părelor», îndemnând pe oameni să fie între ei iertători după cum a spus Mântuitorul.

A mai vorbit apoi d. Dornea Iosif, despre: Insemnătatea zilei de 10 Mai.